

DEBBIE JOHNSONOVÁ

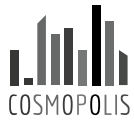
Léto

V KAVÁRNĚ
NOVÝCH ZAČÁTKŮ

DENNÍ NABÍDKA: DOBROTY, PŘÁTELSTVÍ A SMÍCH

COSMOPOLIS

DEBBIE JOHNSONOVÁ

Léto

V KAVÁRNĚ
NOVÝCH ZAČÁTKŮ

Přeložila Jana Kordíková

Originally published in the English language by HarperCollins Publishers Ltd. under the title *Summer at the Comfort Food Café*

© Debbie Johnson 2016

„The author asserts the moral right to be acknowledged as the author of this work.“

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2022

Translation © Jana Kordíková, 2022

Cover Illustration © Karolína Urbánková, 2022

ISBN 978-80-271-3426-7

Kapitola 1

HLEDÁ SE KUCHARŤ/KA, CO CHCE ZAČÍT ZNOVU

Pro vytíženou přímořskou kavárnu hledáme kuchaře/ku na letní sezonu. V rámci své práce bude také obsluhovat hosty. Úspěšný žadatel/ka musí být přátelský/á, zvládnout uvařit vajíčko, pohovořit si s hostem a musí mít nadprůměrně rozvinutou empatii k ostatním lidským bytostem. Naprosto nezbytný je smysl pro humor. Jediné zkušenosti, které vyžadujeme, jsou ty životní, zároveň by měl/a dobře vařit. Plat za moc nestojí, ale k místu poskytujeme na šest týdnů zdarma luxusní prázdninový domek v prostředí vhodném pro rodinu poblíž Jurského pobřeží, k dispozici je plavecký bazén, herna a dětské hřiště. Kočky, psi, morčata i potrhle neprovdané tetičky vítány. Životopis nepotřebujeme – máte-li o místo zájem, pošlete nám v dopise své srdce i duši, popište, proč byste se na toto místo hodili. Eseje zasílejte Cherie Moonové do Kavárny nových začátků, Willington Hill, pošta Budbury v hrabství Dorset.

Kapitola 2

Milá Cherie!

Píšu Vám kvůli místu kuchaře/ky ve Vaší Kavárně nových začátků v Dorsetu.

Tohle je můj snad šestý pokus o napsání dopisu, z předchozích verzí se staly zmuchlané koule povalující se kolem odpadkového koše – zdá se, že mušku mám stejně mizernou jako sloh. Slíbila jsem si, že bez ohledu na to, jak dlouho mi to bude trvat a kolik chyb případně udělám, to tentokrát bude poslední verze. A přesně jak jste chtěla, budu psát srdcem, i kdyby mi to mělo zabrat celý zbytek dne. Kdyby nic jiného, je to kvalitní psychoterapie.

Chápu, že to není ten nejprofesionálnější a nejoslnivější způsob, jak udělat první dojem, a Vy zřejmě uvažujete o tom, že můj dopis dáte do složky označené „C“ jako cvoci, možná taky „K“ jako koš na odpadky. Můžu se vymluvit jen na to, že mám trochu křeč v ruce a na prsteníčku se mi dělá puchýř. Tolik jsem toho nenapsala od maturitní písemky, takže se omlouvám, že je to trochu zmatené.

Upřímně řečeno teď mám tak trochu zmatek v celém svém životě. Což trvá už víc než dva roky, od té doby, co zemřel můj muž David. Byl stejně starý jako já a mně je pětatřicet. Byl moje životní láska. Nemůžu vám teď vylicit romantický příběh o tom, jak jsme se seznámili na něčí svatbě, kamarádi nám domluvili schůzku naslepo nebo jak se naše oči setkaly v přeplněném klubu – a to hlavně z toho

důvodu, že naše oči se potkaly na přeplněném dětském hřišti, když nám bylo sedm.

Nechodil se mnou do školy hned od začátku, nastoupil až později a zkraje prvního pololetí se objevil ve třídě jako mimozemšťan. Skvěle hrál fotbal, při honěné nikdy nedostal babu a rád kreslil komiksy o svých psech Jimbovi a Jambovi. Seděli jsme vedle sebe v lavici v hodinách paní učitelky Hennesseyové, což zpečetilo můj osud.

Je mi jasné, že tenhle příběh musí znít naprosto šíleně. Když se teď dívám na své děti, připadá mi nemožné, že by se kdokoli, s kým se v tomhle věku stýkají, mohl stát jejich životní láskou. To samé si mysleli i naše rodiče. Nedokážu spočítat, kolikrát nám řekli, že jsme moc mladí a nemáme z toho rozum. Když jsme v sedmi letech tvrdili, že spolu chodíme, tak jim to myslím připadalo roztomilé. Ale když nám bylo šestnáct a strávili jsme spolu i celou základku a střední, už se jim to tak roztomilé nezdálo.

Já to chápu, opravdu. Chtěli, abychom poznali svět. Seznámili se s jinými lidmi. I když byli moc zdvořilí na to, aby to vyslovili nahlas, chtěli, abychom se rozešli. Moji rodiče to pokaždé formulovali mile, říkali například: „Vůbec proti Davidovi nic nemáme, je to moc hodný kluk, ale ty snad nechceš cestovat? Jít na univerzitu? Užít si trochu dobrodružství, než se usadíš? Následovat své sny? A jestli je váš vztah tak pevný, jak myslíte, tak se k sobě za pár let zase vrátíte.“

On od rodičů poslouchal stejné proslavy. Společně jsme se tomu smáli, porovnávali jsme různé způsoby, jakými se nám všichni snaží předat to samé: Jste moc mladí a děláte chybu. Nezlobili jsme se – věděli jsme, že to dělají proto, že nás milují a chtějí pro nás to nejlepší. Jim však nedocházelo a nikdy nedokázali pochopit to, že my už své sny následujeme. Že prožíváme největší dobrodružství našeho života. Od sedmi let jsme se neskutečně milovali a nikdy jsme nepřestali.

To, co mezi námi bylo, bylo vzácné, drahé a mnohem cennější než cokoli, co bychom mohli podnikat každý zvlášť.

Vzali jsme se ve dvaceti, a i když jsem byla neskutečně šťastná, lidé si nemohli pomoci a pořád to komentovali. Na hostině jsem dokonce našla maminku plakat na záchodě – kvůli tomu, že podle ní zahazuju život. U maturity jsem měla slušné známky – včetně jedničky z ekonomiky domácnosti. Na to bych asi měla upozornit, protože to je zřejmě první bod v tomto dopise, který nějak souvisí s Vámi nabízenou prací. To samé platilo i pro Davida. Nastoupil do místní banky a já původně pracovala v místě, které bych ráda označila za elegantní pětihvězdičkovou restauraci, ale ve skutečnosti to byl McDonald v nákupní zóně na předměstí Manchesteru.

Vím, že to zní nudně, ale nudné to nebylo. Bylo to úžasné. Koupili jsme si malý domek ve slušné části města a už tehdy jsme brali v úvahu kvalitní školy v okolí – protože jsme chtěli mít děti, a to brzy. A krátce potom se nám narodila Lizzie, které už je dnes čtrnáct. Zdědila jeho světlé vlasy a moje zelené oči, momentálně se u ní pravidelně střídá usměvavé a uražené období. Ani se jí nedivím. Přijít o otce pro ni nebylo nic lehkého. Snažila jsem se ze všech sil, abych se kvůli ní udržela na nohou, ale mám tušení, že i když jsem dělala, co jsem mohla, za moc to nestálo. Přece jen je jí čtrnáct. Vybavujete si ještě, jaké to je ve čtrnácti letech? Není to nic lehkého, co? Natožpak když člověku zemře otec a matka spíš připomíná zombie.

Nateovi je dvanáct a je to lamač srdcí. A to doslova, když se na něj podívám, láme mi to srdce. Zdědil totiž nejenom Davidovy světlé vlasy, ale také jeho zářivě modré oči. Jako měl Paul Newman. A Davidův úsměv. A dolíček v levém koutku úst.

Tolik se podobá svému otci, že mu lidé říkávali, že je jako Davidův klon. Někdy ho k sobě přitisknu tak silně, až si stěžuje, že mu lámu

žebra. Vždycky se zasměju a pustím ho, i když bych ho nejradši dál svírala, abych zajistila, že se téhle bytůstce do konce života nestane nic zlého. Teď už všichni víme, že to není možné, a já si někdy říkám, že nejhorší následek Davidovy smrti je to, že nikdo z nás už se necítí v bezpečí, což u dvanáctiletého kluka přece není fér.

Ale musím si připomínat, že jsme spolu toho tolik prožili. Hodně jsme se milovali, hodně jsme se smáli a hodně jsme spolu sdíleli. Všechno to bylo dokonalé, dokonce i naše hádky. Zvlášť ty hádky – nebo minimálně následné usmiřování. Někdy si říkám, jestli právě v tom nebyl ten problém – že jsme moc mladí dostali až moc dobrého. Dokonce i po třinácti letech manželství stačilo, aby se na mě přidržle usmál a mně se najednou rozbušilo srdce. Nikdy jsem se na něj nevydržela zlobit. Bylo to tím dolíčkem ve tváři. Ten to prostě znemožňoval.

Jedním z Davidových nejoblíbenějších období byly prázdniny. V bance tvrdě pracoval, povýšili ho a práce ho bavila – ale nejvíc mu stejně záleželo na rodině. Šetřili jsme a každý rok si užili úžasnou dovolenou. Hledání zajímavých míst a plánování pro něj bylo skoro stejně zábavné jako samotné cestování.

Na začátku jsme měli jen takové „miminkovské“ dovolené – nej důležitější bylo najít místo, které bude bezpečné pro děti. Takže jsme raději zůstávali v Británii nebo letecky vyráželi třeba na Mallorku nebo do Španělska.

Jak děti odrůstaly, postupně jsme volili odvážnější trasy – tedy spíše David. Rozšiřovali jsme si horizonty a vyráželi kempovat na různá místa po Evropě. Stanovali jsme v Toskánsku, projížděli jižní Francii s autem přecpaným věcmi, pronajali si mobilní domek v Holandsku. A nejvíc dobrodružné byly poslední dvě cesty před jeho smrtí – cesta jachtou kolem Turecka, kdy se děti učily ovládat loď a já se opalovala na palubě. Pak jsme tři týdny strávili na Floridě,

kde jsme navštěvovali zábavní parky, ale pak jsme sjeli až dolů na souostroví Florida Keys a týden tam pobyli v přírodě.

Po každé dovolené pak vytvořil zvláštní fotoalbum.

Nestačilo mu stáhnout fotky na internet, nechával je pokaždé vytisknout a na hřbet každého z alb dal nálepkou označující rok a místo, které jsme navštívili.

A teď je tu všechna máme na policiče v obýváku. Seřazená podle jednotlivých let – fotografická výprava časoprostorem. Lizzie jako miminko, jako batole a já těhotná; pak se k nám přidal i Nate. V těch albech Vám rostou přímo před očima – vypadávají jim zuby, mění se jim vkus, střídají účesy a jsou rok od roku vyšší.

My zřejmě taky stárli – já rozhodně trochu přibrála a Davidovi trochu prořídly vlasy, v koutcích očí mu kvůli častému smíchu přibyly vrásky. Na všech fotkách se ale usmíváme, to se nikdy nemění.

Jediný rok, kdy jsme nejeli na dovolenou, byl, když už děti začaly být moc velké na to, aby mohly být spolu v pokoji, proto jsme si museli koupit nový dům. Tehdy nám nezbylo moc peněz, tak jsme zůstali doma, ale i přesto David v nové zahradě postavil obrovský stan a ve stavebninách koupil plnou korbu písku, aby nám vyrobil vlastní pláž. A dokonce i z toho máme fotoalbum, na celkem velkém množství fotek na sobě máme plavky, i když prší.

Mám-li být opravdu upřímná, tak hlavní důvod, proč se o tu práci ucházím, i když ne moc úspěšně, jsou právě všechny ty dovolené, všechny ty vzpomínky, co David dokázal pro naše děti vytvořit. A vlastně i pro mě. Vzpomínek, které jsou to jediné, co nám po něm zbylo.

Poslední dovolená, kterou pro nás David naplánoval, byla před dvěma lety. Měli jsme jet do Austrálie, letět do Sydney a pak cestovat po Queenslandu. Děti byly nadšené, že uvidí koaly a klokany, já měla

lehké obavy z toho, aby nás nesežral žralok nebo nekousl smrtelně jedovatý pavouk. David byl ve svém živlu.

Na tuhle dovolenou už však neodjel. Byl první opravdu slunečný den po zimě – bylo to přesně dvanáctého února. Rozhodl se, že se pustí do údržby domu, do čehož má člověk chuť pokaždé, když se znovu ukáže slunce.

Když čistil listí z okapu, sklouzl ze žebříku a spadl hlavou na betonovou terasu. Zpočátku vypadal v pořádku – smáli jsme se tomu, vtipkovali o tom, že má tvrdou hlavu. Mysleli jsme si, že nám přeje štěstí.

Ale spletli jsme se. Tenkrát jsme to ještě nevěděli, ale měl krvácení do mozku – mozek mu otékal a v jeho lebce se postupně odehrávala katastrofa.

Když si začal stěžovat na bolest hlavy, určitě už mu nějakou dobu nebylo dobře. Vzal si paralen, aby ho tak nebolela ta boule, a snažil se normálně pokračovat v trávení víkendu. Nakonec se zhroutil před námi všemi – spadl ze židle u jídelního stolu. Děti se tomu nejdřív jen smály – David totiž často dělal podobné šaškárny, jen aby je pobavil. U nás doma se odehrávalo tolik komických situací, že mi občas připadalo, že snad žiju s Normanem Wisdomem.

Tentokrát to však žádná šaškárna nebyla. A i když sanitka přijela opravdu rychle a zdejší nemocnice je výborná, už zkrátka bylo moc pozdě. Byl mrtvý. Připojili ho na přístroje a přijeli moji rodiče, jeho rodiče a jeho bratr, aby se s ním rozloučili. A děti? To bylo těžké rozhodnutí. Nateovi bylo teprve deset a Lizzie jen dvanáct – ale já si myslela, že si zaslouží dostat příležitost se rozloučit. Pořád ještě nevím, jestli jsem se opravdu rozhodla správně – nešlo odhadnout, co bude větší trauma, jestli vidět ho připojeného na přístroje, nebo žít s vědomím, že ho nemohly vyprovodit do nebe. Byla to správná věc?

Myslím, že si ještě budu muset počkat a v příštích několika letech zjistím, jak moc je to poškodilo, a teprve pak budu znát odpověď.

Nemůžu Vám do nějakých detailů popsat, jak jsem se při podobných rozhodnutích cítila, Cherie. To prostě nejde, kdybych se o to snažila, nikdy bych tento dopis nedokončila – je to příliš silné a syrové, ještě teď po vši té době mě občas ta bolest úplně ochromí – skoro ani nedokážu vylézt z postele a dávat jednu nohu za druhou. Jsou to však jen okamžiky a začínají být čím dál vzácnější. To asi znamená, že mé vlastní zranění už se hojí, z čehož mám z nepochopitelných důvodů výčitky svědomí.

Nenávídím fakt, že zemřel kvůli tak všední činnosti. Čištění okapů. Byl zábavný, laskavý a tak nějak nenápadně odvážný – klidně by se vrhnul pod autobus, aby zachránil dítě, nebo by skočil do rozbouřeného moře pro topícího se labradora. Přijít o něj kvůli listí v okapu mi připadalo tak... zbytečné. Byl dárcce orgánů, což byla malá útěcha – myšlenka na všechny ty životy, které zachránil nebo změnil k lepšímu, trochu pomáhá. Utěšuju se představou, že někde po světě chodí člověk, ve kterém bije to jeho velké, ušlechtilé srdce.

Tak... teď jste buď napnutá a čekáte, jak to celé dopadne, nebo přemýšlíte o tom, že byste zavolala na policii, aby té bláznivé ženské zakázala se k Vám přiblížit, než vyrazí k Vám do kavárny, kde se bude pokoušet utěšovat neznámé lidi.

A správná odpověď samozřejmě je, že ten příběh ještě neskončil – odehrává se dál, i když jen velmi zvolna. Rok po jeho smrti jsme jeli na dovolenou k moři, ale byla to katastrofa – jeli jsme na Krétu a bydleli v hotelu plném lidí od osmnácti do třiceti, co si tam jeli zničit játra a obstarat kompletní sadu pohlavních nemocí. Byl tam hluk, bylo to nechutné a hrozně nám to vadilo... hlavně proto, že tam s námi nebyl on. Byla to hrůza.

Když se teď dívám dopředu, je mi jasné, že se něco musí změnit. David měl životní pojistku, takže jsme zvládli doplatit hypotéku i úvěry na auta a ještě nám něco zbylo. Takže nemáme žádné dluhy, což je naše obrovská výhoda oproti rodinám, které jen těžko vycházejí.

Ale momentálně jsme úplně bez příjmu. Což znamená, že si dovolenou nemůžeme dovolit – a ne kvůli mým nedostatečným plánovacím schopnostem, ale zkrátka proto, že si to nemůžeme dovolit, jestli zároveň chceme i jíst. Nechápejte to špatně, držíme se nad vodou, ale když zaplatíme složenky, nakoupíme a uhradíme tu horu nákladů, co vyžaduje puberťačka, nic nám nezbyde!

Když se uskromníme, ještě rok vydržíme. A tím uskromněním myslím, že nepojedeme na dovolenou, a to prostě nechci připustit. Myslím, že ji opravdu potřebujeme – a tentokrát bychom si ji měli užít. Všichni už se cítíme o něco lépe. V podstatě proti naší vůli. Už se dokážeme usmívat, víc se smějeme, nezávazně se bavíme.

Život dětí se posunul mnohem víc než ten můj. Oba už jsou na střední škole, mění se a dospívají. Ráda bych na polici přidala další fotoalbum, než začnou být příliš hustí na to, aby se zahazovali s trapnou starou matkou.

Je mi jasné, že i já bych se měla dát dohromady. Musím si sehnat práci – a to nejen kvůli penězům. Musím opustit domov a znovu vyrazit do světa. Protože děti vyrostly a jsou samostatnější. Už mě tolik nepotřebují. Tráví hodně času mimo domov – aspoň tedy Lizzie a Nate ji zřejmě bude brzy následovat. A je to tak dobře – prospívá jim to. Přesně to pro ně chci – aby měly normální život. Ale když já dál budu sedět doma v houpacím křesle, počítat pavučiny a pořád dokola se dívat na *Dobrou manželku*, nikomu z nás to nepomůže.

Když si seženu práci, snáze se tak seznámím s novými lidmi. Uteču před problémy. Rozšířím si obzory. Mám sice sestru, rodiče

i jeho rodinu – ale upřímně řečeno mi to čas od času místo pomoci spíš přiděluje práci. Všichni si o mě pořád dělají takové starosti, až si připadám, jako bych byla pod mikroskopem. Myslím, že jen čekají, kdy se sesypu.

Zřejmě se všichni bojí toho, že se po nějaké době ukáže, že bez něj nemůžu žít. Možná mají pravdu, vlastně nevím, jak to je – ale musím se o to aspoň pokusit. Nechci na Davida zapomenout – což by se mi určitě ani nepovedlo –, ale musím začít s životem po Davidovi. Začít nový letopočet, abych tak řekla.

Práci už jsem začala hledat před několika měsíci a dospěla jsem ke skličujícímu závěru, že jsem v podstatě nepoužitelná. Samozřejmě jsem složila onu výše zmíněnou maturitu z ekonomiky domácnosti, což je vrchol mé akademické dráhy (dalšími maturitními předměty byly ještě zdraví a sociální péče a základy společenských věd, což vlastně nemá žádné využití). Před dětmi jsem rok pracovala v McDonaldu, a když jsem jako dobrovolník pomáhala ve školní jídelně, získala jsem zdravotní průkaz pracovníka v potravinářství. Je mi jasné, že to není žádný zázrak, kterým bych si mohla vysloužit místo v nějaké luxusní restauraci.

Ale vařit umím – vařím hodně. Rodinné večere, občas experimentuji i s exotičtějšími kuchyněmi jako thajská a japonská. Zvládnou slušnou pečení a masové kuličky si vyrábím sama. Dokonce i pečou a anglickou snídani připravím i se zavřenýma očima.

V soutěži *Masterchef* bych to asi daleko nedotáhla, ale v kuchyni si poradím, zvládám taková ta pořádná domácí jídla, která neprospívají jenom tělu, ale i duši. Nebo v to aspoň doufám. Vlastně mě překvapuje, že děti už nemají postavu jako ten obrovský nafukovací panák v *Krotitelích duchů*. Jeden ze způsobů, jak jsem se je (a chci-li k sobě být upřímná, tak i samu sebe) v posledních letech snažila ukonejšit,

bylo i neustálé vykrmování. Díky vaření se totiž zabavím, navíc mám pocit, že dělám něco pozitivního, a teď, když už jsou děti moc velké na to, abych jim na veřejnosti projevovala svou náklonnost, jim tím taky dokazuju, jak je miluju.

Oni to pak do sebe prostě naházejí, jsou to děti – ale možná bych v podniku, jako je Kavárna nových začátků, přece jenom mohla být užitečná. Bylo by moc moc hezké, kdyby mě opět někdo potřeboval – a kdybych mohla strávit léto v Dorsetu, abych naplnila další z těch alb.

Tak to je myslím všechno. Možná víc než všechno. Nejsem si jistá, jestli jste měla na mysli zrovna tohle, když jste psala, že Vám máme poslat své srdce a duši, ale dobře Vám tak, když máte tak nejasné požadavky. Vsadím se, že už jste dostala několik skutečně podivných odpovědí – a tohle je možná ta nejpodivnější.

Vůbec se Vám nebudu divit, Cherie, když se mi vůbec neozvete. Ale kdybyste si se mnou chtěla promluvit a dozvědět se něco dalšího, dejte mi vědět. Ať už to dopadne jakkoli, přeju Vám hodně štěstí.

Srdečně zdraví,
Laura Walkerová

PRVNÍ TÝDEN

Ve kterém jedu do Dorsetu, zpívám si hodně písniček
od Meat Loafa, náhodou vdechnu něco, co je zřejmě marihuana,
omotám podprsenku kolem hlavy cizího muže
a propadnu naprostému zmatku...